

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Josefa Baxy v právní věci žalobkyně: **Z. C. Y.**, zastoupené Mgr. Lilianou Vochalovou, advokátkou se sídlem nám. I. P. Pavlova 3, Praha 2, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, Praha 7 o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 3. 2005, č. j. OAM-281/VL-10-ZA08-2005, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 31. 5. 2005, č. j. 56 Az 28/2005-19,

takto:

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalobkyně **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 4. 3. 2005, č. j. OAM-281/VL-10-ZA08-2005 žalovaný zamítl žádost žalobkyně o udělení azylu jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu).

V žalobě proti rozhodnutí žalovaného žalobkyně citovala řadu ustanovení správního řádu, která žalovaný v řízení porušil, a trvala na tom, že splnila zákonné podmínky pro udělení azylu.

Krajský soud v Brně žalobu zamítl rozsudkem ze dne 31. 5. 2005. V řízení před správním orgánem neshledal krajský soud vady vytýkané žalobkyní ani jiné vady, pro které by měl napadené rozhodnutí zrušit; v odůvodnění rozsudku se rovněž ztotožnil

se žalovaným v tom, že důvody uplatněné žalobkyní nejsou podřaditelné pod žádný z důvodů pro udělení azylu. Ze správního spisu vyplynulo, že žalobkyně opustila vlast někdy v roce 2002 a přicestovala do České republiky, před tím nějaký čas pobývala na Slovensku. Z Číny odešla, protože její rodiče cvičili Falang gong, obyvatelé vesnice, kde bydleli, s tím však nesouhlasili a proto na ně pohlíželi s despektem. Ona sama sice již s rodiči nebydlela, pracovala v jiném městě, kde však byli také nějací její krajané a ti na ni proto pohlíželi rovněž s despektem. Proto se rozhodla odejít z Číny. Hodlala žít ve Francii, to se jí však nepovedlo a proto se rozhodla zůstat v České republice, kde sehnala práci v čínské restauraci. O azyl požádala až v roce 2005, aby svůj pobyt legalizovala, neboť v poslední době proběhlo v restauraci několik kontrol, zda tam nepracuje někdo nelegálně. Přeje si zůstat v České republice a pracovat zde.

Krajský soud se ztotožnil se závěry žalovaného, že takové důvody nelze podřadit pod důvody uváděné v § 12 zákona o azylu.

Proti zamítavému rozsudku krajského soudu podala žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) včas kasační stížnost založenou na důvodu uvedeném v § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s.; správní orgán i soud dle jejího názoru nedostatečně zjistil a posoudil skutkový stav věci, soud se nezabýval tím, zda správní orgán vycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci. Důvodem odchodu žalobkyně z vlasti byla skutečnost, že její rodiče prováděli cvičení, které je v Číně zakázáno. Starosta obce ani ostatní obyvatelé s tím nesouhlasili. Stěžovatelka odešla z domu, pracovala v jiném městě. Rodičům však byl zbourán dům, neměla se ani kam vrátit. Odešla z práce, jinou však již nenašla a proto odcestovala z Číny. To jsou důvody pro udělení humanitárního azylu, vzhledem k ekonomickým důvodům pro její odchod ze země jsou důvody pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu. Ani správní orgán, ani soud jí ve svých rozhodnutích nezduvodnily, proč jí uváděné ekonomické důvody a snaha o legalizaci pobytu nejsou důvodem pro udělení humanitárního azylu. V tom spatřuje pochybení jak správního orgánu, tak i soudu. Ze všech uvedených důvodů navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil napadený rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Závěrem požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti oprávněnost všech stížních námitek popřel.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené rozhodnutí krajského soudu v mezích důvodů vymezených stížnostními body (§ 109 odst. 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Prvotní jsou námitky týkající se nedostatečného zjištění skutkového stavu [§ 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.], neboť jen na základě úplného a řádného zjištění všech rozhodných skutečností lze stavět právní závěry o naplnění zákonných podmínek pro udělení azylu.

Jak je zřejmé ze správního spisu, stěžovatelka jako důvody své žádosti o azyl uvedla, že přijela do České republiky hledat práci. Její rodiče mají v Číně problémy, jsou odsuzováni ostatními lidmi za provozování zakázaného cvičení. Protože nemá platné osobní doklady, je nucena žádat o azyl.

Pokud jde o řízení před správním orgánem, lze obecně uvést, že povinností správního orgánu je respektovat základní pravidla řízení vyplývající z § 3 správního řádu a vyjadřující v obecné formě hlavní zásady správního řízení. V řízení o azylu je pro posouzení rozsahu

dokazování rozhodné, které skutečnosti uvede žadatel v žádosti o azyl, při pohovoru, nebo v jiných podáních učiněných do vydání rozhodnutí. Je to žadatel, který se domáhá udělení azylu a který tvrdí skutečnosti, na jejichž základě správní orgán o jeho žádosti rozhoduje. Správní orgán není povinen seznamovat žadatele o azyl s důvody, pro které by se svojí žádostí mohl být úspěšný.

Namítá-li v tomto případě stěžovatelka, že žalovaný nedostatečně zjistil skutkový stav věci, nemůže s ní Nejvyšší správní soud souhlasit. Posuzování žádosti o udělení azylu sestává z řady procesních a materiálních hledisek obsažených v zákoně o azylu, které je nutno vidět v jejich vzájemné provázanosti a také časové souslednosti. Povinností žadatele o azyl je tvrdit skutečnosti, na základě nichž mu má být azyl udělen. Toto tvrzení žadatele není možné nahradit žádným postupem žalovaného. Správní orgán totiž nejen nemůže, ale není ani povinen domýšlet azylově relevantní důvody, které žadatel o azyl ve skutečnosti neuplatnil, a poté o nich provádět rozsáhlé dokazování. V řízení o azyl je správní orgán povinen zjistit skutečný stav věci v rozsahu důvodů, které žadatel o azyl v průběhu řízení uvedl.

Podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu. Podle tohoto ustanovení zákona o azylu přitom bude azyl udělen, zjistí-li se, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má.

Potíže ekonomického charakteru, snaha o legalizaci pobytu či a touha pracovat v České republice však takovými důvody nejsou, s tímto závěrem správního orgánu i soudu se Nejvyšší správní soud ztotožnil. K námitce nedostatečně zjišťovaných podmínek pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu, považuje Nejvyšší správní soud za nutné uvést, že v daném případě správní orgán rozhodoval v tzv. zkráceném řízení o azylovém právu uplatňovaném na základě zjevně nedůvodného návrhu na zahájení řízení. Jedná se o řízení, které není prováděno v celém rozsahu. Možnost zkráceného řízení je zakotvena v ustanovení § 16 zákona o azylu, přičemž nutno zdůraznit, že naplnění podmínek v tomto ustanovení neznamena automatické vyloučení z řízení o udělení azylu, ale jeho zrychlení. Žadateli však musí být dána možnost, aby se vyjádřil k obsahu své žádosti, aby mohly být posouzeny konkrétní jednotlivé důvody, které jej vedly k opuštění země původu.

Jak již bylo výše uvedeno, v posuzované věci správní orgán vycházel v rozhodnutí z ustanovení § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu, podle něhož se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel neuvádí skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12. Uvedené posouzení ve svých důsledcích znamená, že neprobíhal proces dokazování o tom, zda byly splněny podmínky ustanovení § 12 zákona o azylu. Jestliže se správní orgán nezabýval meritorně posouzením toho, zda byla či nebyla naplněna skutková podstata ustanovení § 12 zákona o azylu, pak se nemusel zabývat ani splněním podmínek ustanovení § 14 zákona o azylu, tj. podmínkami udělení azylu z humanitárních důvodů. Neprovádí-li tedy správní orgán dokazování o přítomnosti důvodů azylu ve smyslu § 12 zákona o azylu, neboť vychází z toho, že stěžovatel neuvedl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 [§ 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu], pak by byl jeho výrok ve vztahu k ustanovení § 13 a § 14 zákona o azylu v posuzované věci výrokem nadbytečným,

který nemá oporu v platné právní úpravě. Jak již však bylo výše uvedeno, v posuzované věci bylo provedeno tzv. zkrácené řízení, a to z důvodů zjevně nedůvodné žádosti, aniž by v tomto řízení důvody uvedené v § 12 byly zjišťovány. Jestliže důvody pro udělení azylu podle § 12 nebyly zjišťovány (nemohly být tudíž ani zjištěny) nepřichází v úvahu výrok o udělení azylu z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu.

Nejvyšší správní soud tedy zhodnotil námitky stěžovatelky jako nedůvodné. Jelikož v řízení nevyšly najevo ani žádné jiné vady, k nimž musí kasační soud přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.), kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

Protože soud rozhodl o věci samé, nerozhodoval již samostatně o přiznání odkladných účinků této kasační stížnosti.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Stěžovatelka nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch; žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 30. listopadu 2005

JUDr. Marie Žiškova
předsedkyně senátu